

Вадим ВАСИЛЕНКО – молодий український поет, науковець. Народився 8 лютого 1991 року в селі Василівка Тиврівського району Вінницької області. 2013 року закінчив Інститут філології й журналістики Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Аспірант Інституту літератури імені Т. Г. Шевченка Національної академії наук України. Автор поетичної збірки «Рівнодення» (Вінниця, 2012), низки літературно-художніх публікацій у збірниках та періодиці. Активно друкується як дослідник українського письменства.

* * *

Риби тишу доп'ють. І акваріум осені раптом
Спорожніє, наповнений простору й часу,
до дна.
Одіссее моя, начитавшись легенд про атлантів,
Ми відчалим у Скіфію – край молока і вина.

Із Еллади зібравши архіви обпалого листя,
Ми камінною мовою спишем сувої доріг.
Від Залізних Стовпів до прадавньої Турії
плисти б,
І з Варягів у Греки, де міфами дихає сніг.

Але мойри – сліпі. В Борисфені, де сходяться
грані
Різношерстих племен, ми застрягнемо посеред
скель.
Від Європи до Азії, мов подорожні останні,
У прозорих зіницях забачимо світло морське.

ЧУМАКИ

Повніє небо, витерши сліди,
А шлях, як біль, росте до краю світу.
Візьмуть вози на плечі чумаки
І, проминувши провесну і літо,
Зайдуть із поля в сиву небесінь.
На землю Шлях Чумацький струсить сіль
І заокруглить на зіницях воду.
Згори – униз, від заходу – до сходу
Щербатий серп торкнеться срібних піль.
Камінню днів, що у траві сирій,
Згубився лік, немов дорогам, зроду.
Міцніє крона і коріння роду,
Зелені пагони пустивши в древній сад.
Дерев і стріх росте щороку ряд,
З могутніх рук підносячись крилато.
Простують в часі дерево і хата
На величавих предківських кругах.

В тривких слідах уже загрузнув час,
А в грудях досі б'ється камінь солі.
Торкнеться пам'ять зболеної скроні –
І пульс вітчизни вдарить у жилу.

* * *

Нам не пити з щитів, хоч і півні співали
вже тричі,
Бо собор наш на крові, як хліб. І розрубані
криком,
Кровоточать ікони. Блискучі списи, наче свічі,
Зміборців нових, що ростуть. Що із сонячним
ликом.

Примерзає сльоза. Десь чекає залізна держава,
Але котиться подзвін, як біль на чоло України.
Ми в ростемо у зиму. І спивши прогіркої
слави,
Переїдемо за смерть, щоби з крові світилися
вина.

* * *

Мідні шпилі трави під снігами чекає зотління.
Ти в далеких містечку живеш на відлюдді сама,
Мовчазна, хоч близька і до серця мого,
і прозріння,
Неосяжно глибока і тиха, неначе зима.

Входить в лоно землі мертва мова гірких
падолистів.
Білі півні до зір на залізо кують голоси.
У країну снігів ти відходиш, тремка
й промениста,
А я досі тебе у зимові ландшафти несучу,

Мов троянду вітрів. Повертаючи втомлено
з мандрів,
Сяду в потяг останній, що йде крізь пошерхлі
ліси.
І зійшовши на станції Богом загублених Андів,
Пригублю теплі вінця твоєї земної краси.

* * *

Задрімаємо в гіллі, мов птахи, колишучи сад,
Що від ночі росте, бо слова – у німім
доростанні.

Заворожені тишею, вже не повернем назад,
Як дерева правічні у передвесіннім чеканні.

Із води проросте білоцвіття і пір'я кори.
Забрунькується зав'язь устами пониклої тиші.
Розів'ється трава. І, нічної упившись пори,
Я імення твоє на пергаменті неба напишу.

* * *

Човни долонь на течії грудей
Тремтять, немов торкнувшись краю неба.
Заснем, як птахи, й невідомо де
Прокинемось, заглиблені у себе.

В слідах зів'яне листя і трава,
І час, як біль, замре на скронях вітру.
Впадуть із уст неказані слова
І сповнять серце, наче чашу, світлом.

* * *

Надберу з твоїх уст полиново-п'янку гіркоту,
Щоб зоріти у тебе і пити любов світлотілу.
Ти вростаєш у мене химеристим плетивом слів.
Я заходжу у тебе, немовби у дике праліто.

Білогрудий світанок загорне нас в аркуш двох
тіл.

Назбирати в осердя поденного хліба і світла.
Але музика крові покличе униз, до землі,
Щоб наткати доріг в павутині холодного світу.

* * *

Із долоні прамови напитись живої води,
Щоб опівночі вирости деревом віщим
чи птахом.

Ти вросла у каміння, в солоні дощі, у сліди,
Затремтівши до уст, наче ересь, поглиблена
страхом.

Над щитами грудей протече, наче біль, молоко,
Заклинання трави оповивши земною любов'ю.
Осяйні письмена проростуть із твоїх волокон,
Над озерами сну підійнявшись порожніми
знову.

Порозходяться хвилі мінливими колами днів.
Мовчазна нескінченність туманів – немов
криптограми.

І з камінного взгир'я сріблитиме праця видінь,
Об'єднавши навхрест місяці молодими тілами.

* * *

Загорнувшись у листя,
схилився над твоєю глибінню,
щоб напитися світла з прозорих ранкових
джерел.

Але тиша, мов камінь, чорніє униз над рікою.
Протинаючи сні прохолодним осіннім дощем,
увійду у твою мовчазну, як зоря,
невичерпність.

Голі пасма води облетять під хмаристим
плащем,
і в гарячих долонях, що небо вмістили б у себе,
прочитаю тебе,
наче древній літопис печер.

* * *

У куточках очей –
кучерява безодня блакиті.
А все тіло згортається в пристрасть,
мов камінь у водорість, –
входиш у серце.

За рівнинами губ –
передсердя і груди твої, мов рельєфи.
І ти стаєш мною,
бо гортаю в тобі по одній сторінки –
білу книгу кохання.

Грецька амфора тіла твого порожніє,
щоб влитись у неї
при глибоких джерелах.
Від твого початку
ця ніч не минає.

* * *

З голих пасем води ти у мене зориш,
мов легенда сарматська
про щастя.
Крізь віки і вогні
ці долоні тонкі піднімаєш, мов сонячні чаші.

Я з тобою пішов би, але через край
уже витекло світло і змеркло.
Я б тебе зачекав,
та печать надлегку
хтось поклав над розіп'ятим степом.

* * *

Обнялися у полі.
Ще серце тремтіло, зім'яте памороззю,
а в кучерях
кольору стиглого жита
погойдувалися дві волошки.

* * *

І під глиняним небом залитої сяянням хати
почуваюся деревом:

руки пульсують пагіллям
і розлогою кроною в стелю востає чоло.
Кровотеча щоденного часу наповнює вени –
і важко стояти,
в круговерті землі обертаючись.
Птаство до ранку у верхів'ї тремтітиме,
й риби лускаті прокладатимуть в грудях тунелі,
що мали б вrostати в заокруглений день.
Та лиш сяяння входить
у потріскане дерево тіла мого –
понад води й глибини.
І прокинувшись, чую полегкість –
тепло відчуваю.
Ні на мить у мені не згасає
любов первозданна.

* * *

Ще у сітях тріпоче рибиною піймане сонце,
а дерева півсонні лягають у проділ води.
Пахнуть вільгістю неба
на сході глибокі сади,
і з туману світанок росте,
мов червоний лелека.
Зрониш слово –
і злегка згортається річка у біле.
Щойно півні, ударивши крилами в небо,
зійшли з рушників
і дорога стара задзвеніла.

* * *

У глибині узлісь, між берегами,
Гаптує нить прощальну далина.
З високих трав напоєна сповна,
Встає зоря з-під вій тремкого дна.

І день, як лис чи мідний падолист,
Ще горнеться в тумани сірі вогко.
Із ран троянди хміль роси напивсь,
Припавши до грудей землі глибоко.

Над яром снять черноземи полів,
У келих неба опутивши брови.
І в грудях біль, як сонцестій, розцвів
Над берегом чекання і любові.

* * *

Опускаються нижче акорди весняних дібров.
Крізь пошерхлі сніги відгоміння лунають
надземні.
У пагіллі дерев, як у жилах, пульсує любов
І густою смолою стікає у чаші зелені.

Недописана райдуга, мов кровотеча весни,
Із надбитого неба накрапує в юність прозору.
Зеленіє роса, а під віями – глибшає синь,
І розхмарене серце росте, наче крона, угору.

* * *

Мідні чаші плодів і посріблені келихи квітів
Ще відстоюють тишу. А вени пульсують,
як стебла.
Із зеленого храму, до краю наповнений
світлом,
Відпливає, мов привид, вітрильник гінкий
лісостепу.
Ти у дзеркалі трав. Нерухомо б завмерти
і зріти
Цю тривку порожнечу, напоєну сонцем
і болем.
Але час не спинити. І світ – по коліна у літі.
Та слова, як птахи, ще тріпочуть і б'ються
у горлі.

* * *

Мов Орфей степовий, що, надпивши гіркої
любові
В синім овиді озера, повен видінням увесь,
Ти без голосу вже. Небокрай, наче листя
дубове,
Опадає за обрій. Здіймається птаство. І десь
У високій траві, мов лускаті рибини в затоку,
Стрімкощоглі човни йдуть, закуті у мідь
і броню.
І ліси, знявши ратища, входять у вись
темнооку,
Де багряна кіннота прорубує сонячні дні.

* * *

Цей глиняний ковчег, наповнений прозрінням,
Відчалить з берегів мого календаря.
Гаї, мов літаки, під вигнуте склепіння
Зірвуться як один і десь загублять ряд.

Ти на глевкім шосе. І приміські будівлі
Пливуть за небосхил, як мідні кораблі.
Із якорів зйдуть потріскані покрівлі
І завеслюють в глиб опуклої землі.

А скрізь – мертвотна ринь, що не зійде нікуди
З глибин слідів, давно не міряних ніким.
Зронивши листя, дощ, засмаглий від полуди,
Заходить в осінь, мов останній пілігрим.
У небо, що на дні калюж, не надивитись.
Спинившись, день завмер. Мов

штурмани-вітри,
Зійшовши з корабля, між золотавих китиць
Доп'ємо з уст вино звияжної пори.

* * *

Степ здмухнув із чуприни все птаство
і долоні у тишу простяг.
А в незвідано довгих світах

порожнеча росте ковилою.
Зачерпнути б любові земної
і літа до причастя нести.
Та над зболеним степом хрести
у вітрах, мов лахмітті барвистім,
спотикаючись, падають в сни,
перевиті думками,
як листям.

* * *

До прозорої бухти причалить натомлене літо,
І з надбитого дзбану полетіть струмина вина.
Тут, закинувши якір за обрій, що витканий
з квітів,
Наберемо у сонячні глеки дзвінкого зерна.

Лісостеп, як прибій, перекочує хвилями
вічність.
А ми прагнемо тиші, закуті в броню моряки.
Кукурудзяні стебла блищать, як запалені свічі,
І кургани врастають у небо, немов маяки,

Що біліють у серпень. За древньою щоглою
в морі
Підіймається хвиля і гребінь кладе на уста.
Ще вина не допито, а дні – даленіють за обрій.
І зникає вітрильник, неначе неспійманий птах.

* * *

Я тебе не зцілив, бо слова переповнили глек
І до ранку стекли. Озиваючись болем у жилах,
Ти ворожиш на віск. Із долоні годуєш лелек,
Що заходять у сни. Даленіють, даліють від тіла

Теплі дотики губ і пливуть. Потривати б ще
мить,
Але голос холоне і стигне. Як олово, голос.
Порожнеча росте. Порожнеча у грудях щемить
І заходить у вікна. А стіни – в тумані по пояс.

* * *

Іще птахи тріпочуть біля уст,
І пробудившись голосом і тілом,
Усі видіння, мов сніги, пливуть
У праліси, що взимку спорожніли.

Пошерхлим листом опадуть слова,
І голос трав замре в гортані гірко.
Із рук твоїх дерева, мов дива,
Ростуть на білім березі сторінки.

* * *

Мовчать ліси у передсвітній тиші.
Я лист життя іще не дописав,
Та вільга осінь горнеться все вище,
Запікшись кров'ю на моїх устах.

Вози загрузли по коліна в листі,
А в серце б'ється щось мале й просте:
Насущний хліб із глиняної миски
І кухоль світла, що тече у степ.

І даленіє пам'ять. Раз по разу
Заходять сни у сонячну канву.
Лиш довгі дні, тамуючи образу,
З лелеками у головах пливуть.

* * *

Опало птаство в руки прохачам,
Не в силі жаль осінній побороти.
Я камінь уст піснями заклечав,
Бо сад зронив свої останні ноти.

У хмару йшов, заглиблений, мов страх,
І дні багряні лемешами різав.
А ти, як вісь, летюча і наскрізна,
Сумна блукачка в травах і вітрах.

Човнам даєш якийсь незнаний лад,
Летиш югою в небесінь незрячу,
Де нас обох своїм списом позначить
Золотоокий вершник листопад.

